

STADSREVISIONEN

Dnr. 1.4 123 2013

I (I)
DNR 3504-27/2013
2013-03-13

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Revisorerna för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2012. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd. Vi ser allvarligt på nämndens bristande styrning och ledning och har därför beslutat att rikta kritik i form av en anmärkning i revisionsberättelsen för år 2012.

I överläggningar med representanter för nämnden har vi informerats om de åtgärder som vidtagits för att anpassa verksamheten till budgeten för 2013. Vi utgår från att nämnden kommer att följa upp åtgärderna löpande under året och att ytterligare åtgärder vidtas vid signaler om budgetöverskridanden.

Om nämndens bedömning är att det inte finns förutsättningar för att genomföra tillräckliga åtgärder måste nämnden föra en dialog med kommunfullmäktige om detta förhållande.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2013-06-30.

Stockholm den 13 mars 2013

På revisorernas vägnar

Bosse Ringholm
Ordförande

Karin Meding
Sekreterare

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSNÄMND ÅR 2012

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds verksamhet under år 2012.

Vårt ansvar är att granska att nämndens verksamhet bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare att nämndens räkenskaper är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.

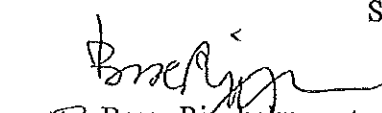
Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vi bifogar en sammanfattande redogörelse för resultatet av vår granskning.

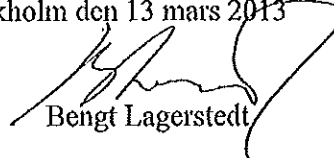
Vi riktar anmärkning mot Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd för bristande styrning och ledning. 2011 kritiserade vi nämndens underlåtenhet att anpassa verksamhetens kostnader till given budgetram. Vi kan nu konstatera att nämnden återigen överskrider budgeten, nu med 54,3 mnkr. Nämnden har därmed, enligt vår bedömning, väsentligt brutit i att efterleva kommunfullmäktiges mål om en budget i balans. Nämnden har även agerat passivt under året. Trots att nämnden tidigt under 2012 har kunnat observera ekonomiska problem inom verksamheten har nämnden inte beslutat om tillräckliga budgethållningsåtgärder.

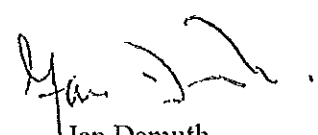
Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

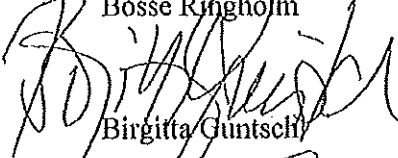
Trots den anmärkning som riktas mot nämnden tillstyrker vi att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Stockholm den 13 mars 2013

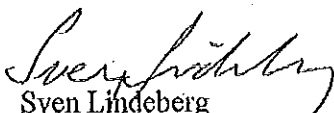

Bosse Ringholm

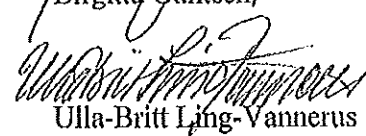

Bengt Lagerstedt

Jan Demuth

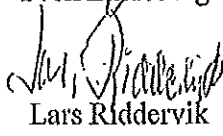

Birgitta Guntzsch

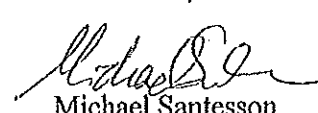

Barbro Hedman

Sven Lindeberg

Ulla-Britt Ling-Vannerus

Amanj Mala-Ali

Lars Riddervik

Michael Santesson

David Winks

HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSNÄMND

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2012

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisorerna bedömer sammantaget att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd inte i alla delar har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Nämnden redovisar ett nettounderskott i jämförelse mot budgeten med -54,3 mnkr och har således väsentligt brustit i att efterleva kommunfullmäktiges mål om en budget i balans. Nämnden har delvis uppnått kommunfullmäktiges övriga mål för verksamheten, vilket även gäller nämndens egna mål.

Intern kontroll

Revisorerna bedömer att nämndens interna kontroll inte har varit tillräcklig. Det handlar framför allt om nämndens ledning och styrning. Nämnden har tidigt under året kunnat observera stora ekonomiska problem inom verksamheterna äldreomsorg, funktionsnedsättning, ekonomiskt bistånd och individ- och familjeomsorg. Trots detta har nämnden inte beslutat om budgethållningsåtgärder.

Även i årsrapporten för 2011 kritiserade revisorerna nämnden för att inte agerat tillräckligt aktivt för att komma till rätta med brister i budgethållningen.

Nämnden uppmanades samtidigt att förbättra styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamheterna.

Under 2012 har nämnden behandlat kostnads- och organisationsanalyser inom äldreomsorg och funktionsnedsättning. Utredningarna har visat på brister inom den interna kontrollen. Nämnden har utifrån utredningarna tagit fram besparingsåtgärder och genomfört en översyn av organisationen. Åtgärderna har beaktats i verksamhetsplanen för 2013. Effekterna av dessa åtgärder kommer att följas upp i nämndens ekonomiska rapporter.

Bokslut och räkenskaper

Revisorerna bedömer att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Rapportförteckning

Årsrapport 2012 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd (nr 7 mars 2013)

Uppföljningsgranskning av stadens upphandlingsverksamhet
(nr 10 december 2012)

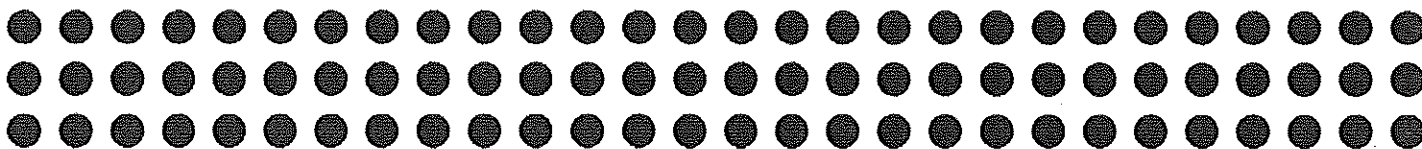
STADSREVISIONEN
www.stockholm.se/revision

Nr 7
Mars 2013
Dnr 3504-27/2013

Arsrapport 2012

HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSNÄMND

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Större fördjupade granskningar som sker under året publiceras löpande som "revisionsrapporter".

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN
Revisionskontoret
www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 D, 1 tr
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN

I (1)
DNR 3504-27/2013
2013-03-13

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Revisorerna för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2012. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd. Vi ser allvarligt på nämndens bristande styrning och ledning och har därför beslutat att rikta kritik i form av en anmärkning i revisionsberättelsen för år 2012.

I överläggningar med representanter för nämnden har vi informerats om de åtgärder som vidtagits för att anpassa verksamheten till budgeten för 2013. Vi utgår från att nämnden kommer att följa upp åtgärderna löpande under året och att ytterligare åtgärder vidtas vid signaler om budgetöverskridanden.

Om nämndens bedömning är att det inte finns förutsättningar för att genomföra tillräckliga åtgärder måste nämnden föra en dialog med kommunfullmäktige om detta förhållande.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2013-06-30.

Stockholm den 13 mars 2013

På revisorernas vägnar

Bosse Ringholm
Ordförande

Karin Meding
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer sammantaget att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd inte i alla delar har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Nämnden redovisar ett nettounderskott i jämförelse mot budgeten med -54,3 mnkr och har således väsentligt brustit i att efterleva kommunfullmäktiges mål om en budget i balans. Nämnden har delvis uppnått kommunfullmäktiges övriga mål för verksamheten, vilket även gäller nämndens egna mål.

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll inte har varit tillräcklig. Det handlar framför allt om nämndens ledning och styrning. Nämnden har tidigt under året kunnat observera stora ekonomiska problem inom verksamheterna äldreomsorg, funktionsnedsättning, ekonomiskt bistånd och individ- och familjeomsorg. Trots detta har nämnden inte beslutat om budgethållningsåtgärder.

Även i årsrapporten för 2011 kritiserade revisorerna nämnden för att inte agerat tillräckligt aktivt för att komma till rätta med brister i budgethållningen. Nämnden uppmanades samtidigt att förbättra styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamheterna.

Under 2012 har nämnden behandlat kostnads- och organisationsanalyser inom äldreomsorg och funktionsnedsättning. Utredningarna har visat på brister inom den interna kontrollen. Nämnden har utifrån utredningarna tagit fram besparingsåtgärder och genomfört en översyn av organisationen. Åtgärderna har beaktats i verksamhetsplanen för 2013. Effekterna av dessa åtgärder kommer att följas upp i nämndens ekonomiska rapporter.

Bokslut och räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Rapportförteckning

Årsrapport 2012 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd (nr 7 mars 2013)

Uppföljningsgranskning av stadens upphandlingsverksamhet (nr 10 december 2012)

Innehåll

Sid

1	Årets granskning	1
2	Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
2.1	Ekonomiskt resultat	2
2.2	Verksamhetens resultat.....	3
3	Intern kontroll	5
4	Bokslut och räkenskaper	12

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Revisionskontorets bedömningskriterier
<i>Bilaga 2</i>	Revisionsrapporter under perioden april 2012 - mars 2013

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2012.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

De förtroendevalda revisorerna har träffat förvaltningschefen och representanter för nämnden i november 2012 med anledning av nämndens prognostiserade budgetöverskridande.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Ansvarig för granskningen av nämndens verksamhet har varit Susanne Eriksson vid revisionskontoret.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2012 – mars 2013 redovisas i *bilaga 2*.

2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Sammantaget bedöms att nämnden inte i alla delar har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Nämnden redovisar ett nettounderskott i jämförelse mot budgeten för år 2012 med -54,3 mnkr och har

således väsentligt brustit i att efterleva kommunfullmäktiges mål om en budget i balans. Nämnden har delvis uppnått kommunfullmäktiges övriga mål för verksamheten, vilket även gäller nämndens mål.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2012:

Mnkr	Budget 2012	B o k s l u t 2 0 1 2			Budget- avvikelse 2011
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 728,4	1 779,0	-50,6	-2,9 %	-58,5
Intäkter	209,1	213,7	4,6	2,2 %	22,6
Verksamhetens nettokostnader	1 519,3	1 565,3	-46,0	-3,0 %	-35,9
Avskrivningar	1,7	1,2	0,5	29,4 %	0,0
Internräntor	1,1	0,9	0,2	18,2 %	0,0
Driftbudgetens nettokostnader	1 522,1	1 567,3	-45,2	-3,0 %	-35,9
Justerat netto, efter resultatöverföringar		1 576,4	-54,3	-3,6 %	-35,6
Investeringsplan					
Utgifter	13,6	6,7	6,9	50,7 %	7,7
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Nettoutgifter	13,6	6,7	6,9	50,7 %	7,7

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med -54,3 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen inte varit tillräcklig.

De största avvikelserna finns inom verksamhetsområdena äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning, ekonomiskt bistånd samt individ- och familjeomsorg. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Äldreomsorgen redovisar ett nettounderskott efter resultat dispositioner om -29,2 mnkr. I underskottet ingår centralt beviljade medel för omstrukturering för Koppargårdens vård- och omsorgsboende om 6,2 mnkr. De verksamheter som redovisar de största underskotten är Koppargårdens vård- och omsorgsboende samt hemtjänstenheterna. Underskottet på Koppargårdens vård- och omsorgsboende beror till stor del på att Liviagården inte kunnat flytta till Koppargården som planerat. Inom hemtjänsten har bemanning och arbetssätt inte anpassats till

efterfrågan. Bemanningen i de båda verksamheterna har sett över och inom hemtjänsten har en organisationsförändring genomförts.

Verksamheten omsorg om personer med funktionsnedsättning redovisar ett nettounderskott om -25,8 mnkr. Underskottet finns på beställarsidan. De verksamheter som redovisar underskott är vuxenboende, barnboende och daglig verksamhet. Förvaltningen arbetar för att minska kostnaderna genom att bland annat förhandla med enskilda vårdgivare om dygnspriset för vård. Förvaltningen arbetar också systematiskt med att följa upp varje enskilt ärende.

Ekonomiskt bistånd (inklusive handläggningskostnader) redovisar ett nettounderskott om 14,1 mnkr. Nämnden har under 2012 erhållit extra budgetmedel om 2,5 mnkr. Antalet hushåll med bidrag har under året varit fler än vad prognosen (Sweco AB) visade men färre i jämförelse med föregående år. I snitt har 1 161 hushåll fått ekonomiskt bistånd. Medelbidraget i stadsdelen är lägre än snittet för staden.

Individ- och familjeomsorg redovisar ett nettounderskott om -3,3 mnkr. Underskotten återfinns inom insatser för barn och unga samt socialpsykiatri. Inom socialpsykiatri har antalet personer med behov av stöd ökat under året jämfört med vad som prognostiserades. Underskottet avser framför allt stödboende men också boendestöd och hemtjänst.

Förvaltningen har totalt 12 resultatenheter och en intraprenad inom verksamhetsområdena förskola och äldreomsorg. Samtliga resultatenheter utom en redovisade ett överskott. Resultatenheternas resultat från 2011 uppgick till 7,2 mnkr. Nettoöverskottet för året uppgick till 9,1 mnkr vilket gör att resultatenheternas samlade resultat vid utgången av 2012 uppgår till 16,3 mnkr.

Nämnden har inte i samband med ekonomiska uppföljningar tagit fram budgethållningsåtgärder. I november fattade nämnden beslut om verksamhetsplan 2013. I verksamhetsplanen har besparingsåtgärder beaktats. Effekterna av åtgärderna kommer att följas upp i nämndens ekonomiska rapporter. Fortsättningsvis kommer de ekonomiska rapporterna behandlas som beslutsärenden.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2012 delvis uppnått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Nämndens egna mål för verksamheten har delvis uppnåtts.

Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål och 13 stycken verksamhetsmål för stadens verksamheter. Av verksamhetsmålen omfattas stadsdelsnämnderna av 11 stycken.

I verksamhetsberättelsen beskriver nämnden hur de bidragit och kommer bidra till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås. Nämnden gör bedömningen att ett inriktningsmål uppnås helt, ett uppnås delvis och ett uppnås inte alls. Revisionskontoret delar denna bedömning.

Inriktningsmålet "Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök" bedöms som delvis uppnått. Revisionskontoret delar denna bedömning. De områden där nämnden inte uppnår målvärdena är framför allt hållbar livsmiljö och stadsmiljö samt ekonomiskt bistånd.

Nämnden har gjort bedömningen att inriktningsmålet "Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras" har uppnåtts. Revisionskontoret delar nämndens bedömning av måluppfyllelse av inriktningsmålet, men noteras samtidigt följande avvikelser. Till grund för ett flertal av indikatorerna ligger de brukarundersökningar som genomförts inom verksamhetsområdena förskola, äldreomsorg, socialpsykiatri och stöd och service till personer med funktionsnedsättning. De indikatorer som rör förskoleverksamheten uppnås delvis. Resultatet från brukarundersökningen avseende trygg och säker miljö samt utveckling och lärande är något lägre än föregående år. Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppnås inte målvärdena för indikatorerna om god service och omsorg. Detta beror bland annat på att brukarnas uppfattning om bemötandet från biståndshandläggare och övrig personal samt hur nöjd brukaren är med den insats eller boenden som det fattats beslut om som inte uppnår upp till målvärdena. Förvaltningen kommer fortsättningsvis även följa upp dessa frågor vid individuppföljningen tillsammans med utförarna.

Inriktningsmålet "Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva" uppnås inte då nämnden redovisat ett kraftigt underskott och även haft brister i förvaltningens effektivitet och resursutnyttjande. Revisionskontoret delar nämndens bedömning av måluppfyllelse.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag

Stadsdelsnämnderna har under året inte haft några särskilda uppdrag från kommunfullmäktige.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Tillsyn och inspektioner

Socialstyrelsen genomförde under året en tillsyn av socialtjänstens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Socialstyrelsen bedömning är att nämnden har en god kompetens och att det finns en hög medvetenhet kring målgruppen. Socialstyrelsen har i sin tillsyn inte funnit brister som innebär att åtgärder skall vidtas.

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Stadsdelsnämnden ska till Socialstyrelsen och revisorer rapportera gynnande beslut om insatser som inte har verkställts inom tre månader från nämndens beslutsdatum. Förvaltningsrätten kan ålägga nämnden att betala en särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid.

Nämndens rapportering visar att beslut där insatsen inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum berört tre beslut inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning och 36 beslut inom äldreomsorgen. Besluten har inte verkställts då brukaren avböjt erbjudandet i väntan på ett speciellt boende.

Anmälningar enligt Lex Sarah och Lex Maria

Stadsdelsnämnderna ska till Socialstyrelsen anmäla missförhållanden i omsorgen om äldre och funktionsnedsatta enligt SoL kap 2 (Lex Sarah och Lex Maria). Under 2012 har fyra anmälningar gjorts avseende Lex Maria och 20 anmälningar avseende Lex Sarah överlämnats till Socialstyrelsen.

Barnomsorgsgarantin

Barnomsorgsgarantin inom förskolan har upprätthållits under året.

3 Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och medarbetare. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas. Internkontrollplanen är ett system för att följa upp den interna kontrollen.

Sammanfattningsvis bedömer vi att nämndens interna kontroll inte har varit tillräcklig. Nämnden har för andra året i rad brustit i sin styrning genom att inte besluta om konkreta åtgärder i samband med årets löpande uppföljningar.

Nämndens bokslut för år 2011 resulterade i ett underskott i förhållande med budgeten om -35,6 mnkr efter resultatöverföringar. I sin årsrapport för nämndens verksamhet år 2011 kritiserade revisorerna nämnden för att inte ha agerat tillräckligt aktivt för att komma till rätta med brister i budgethållningen. Revisorerna uppmanade nämnden att förbättra styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamheten samt bristerna i budgethållningen.

Redan i nämndens verksamhetsplan för år 2012 anges svårigheten med att inrymma kostnaderna inom budgetanslaget för verksamheterna äldreomsorg, funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg samt ekonomiskt bistånd. Dock redovisas inte några kostnadsreducerande åtgärder.

Enligt revisionskontorets uppfattning har nämnden tillämpat en passiv hantering av de ekonomiska månadsrapporter och tertialrapporter som presenterats under 2012. Nämndens möteshandlingar visar att nämnden agerat passivt under året genom att inte ta beslut om tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med underskottet. Trots att stora avvikelser har redovisats under verksamhetsområdena äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg samt ekonomiskt bistånd har samtliga ekonomiska månadsrapporter lagts till handlingarna.

I tertialrapport 1 prognostiserades ett nettounderskott efter resultatöverföringar med -46,5 mnkr. Avvikelsen motsvarar 3,1 procent av nämndens nettobudget. Rapporten innehåller inga besparingsförslag. Nämnden ger heller inga direktiv till förvaltningen att vidta åtgärder som kan reducera kostnaderna utan beslutar att överlämna tertialrapporten i befintligt skick till kommunstyrelsen.

I tertialrapport 2 prognostiserades ett nettounderskott efter resultatöverföringar med -61,9 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse på 4,1 procent. Rapporten saknar förslag till besparingsåtgärder och nämnden uppdrar inte heller till nämnden att ta fram sådana. Det uttrycks också att tilldelad budget kan vara felaktig utifrån fördelningsnycklarna och att detta inte får leda till obefogade besparingsåtgärder. Utan att ha fattat beslut om besparingsåtgärder beslutar nämnden att överlämna tertialrapporten till kommunstyrelsen.

På uppdrag av stadsledningskontoret genomförde Ramböll Management under 2011 kostnadsanalyser av äldreomsorgen och enheten för funktionsnedsättning. Inom äldreomsorgen visade analysen att beställarenheten har en väl fungerande ledning och ekonomiskt uppföljning. Inom enheten för funktionsnedsättning fanns bland annat brister i styrning och ledning, ekonomisk uppföljning och kontroll, ärendedragningar och journalhantering.

För att komplettera ovanstående rapporter fick Ramböll Management hösten 2012 i uppdrag av förvaltningen att genomföra en organisationsanalys av socialtjänstavdelningen och äldreomsorgens beställarenhet. Uppdragets syfte var att ge underlag för en effektivare organisation och resursutnyttjande. De brister som framkom i analysen var bland annat att;

- rutiner för ekonomisk uppföljning inte fanns på plats
- kostnadsmedvetenheten hos chefer och medarbetare var låg
- samsyn kring uppdrag, roller och ansvar samt förhållningssätt och ledarskap saknas.

Nämnden gav stadsdelsdirektören i uppdrag att ta fram en handlingsplan i enlighet med rapportens synpunkter samt att påskynda det pågående arbetet med översyn av organisation och ledningsfunktioner. I samband med att nämnden fattade beslut om verksamhetsplanen för 2013 fattades också beslut om organisationsförändring och besparingsåtgärder.

Väsentliga brister har noterats vad gäller nämndens agerande under året genom att inte besluta om tillräckliga åtgärder för att komma till rätta med det underskott som prognostiserats. Brister har också funnits kring roller och ansvar samt förhållningssätt och ledarskap.

Granskningar av administrativa rutiner som genomförts under året och som redovisas i årsrapporten har inte visat på brister i de löpande kontrollerna.

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2012 och bedömer att nämndens egna mål ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver.

Verksamhetsplanen har följts upp i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse och resultatet har rapporterats till nämnden.

I samband med att nämnden fattade beslut om verksamhetsplanen 2013 fattade den också beslut om handlingsplaner för budgethållningsåtgärder och utveckling av organisationen. Den sistnämnda handlingsplanen har tagits fram utifrån resultatet av den analys som gjorts av organisation, ledningsstruktur och arbetssätt. Dessa handlingsplaner kommer att utgöra viktiga styrdokument i nämndens fortsatta arbete för uppnå en budget i balans. Effekten av föreslagna och beslutade budgethållningsåtgärder kommer att följas i nämndens ekonomiska månadsrapporter.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1 2012	Tertial- rapport 2 2012	Bokslut 2012	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 724,5	1 791,2	1 779,0	12,2	0,7 %
Intäkter	184,4	209,2	213,7	4,5	2,2 %
Verksamhetens nettokostnader	1 540,1	1 582,0	1 565,3	16,7	1,1 %
Avskrivningar	1,7	1,7	1,2	0,5	29,4 %
Internräntor	1,1	1,1	0,9	0,2	18,2 %
Driftbudgetens nettokostnader	1 542,9	1 584,8	1 567,3	17,5	1,1 %
Justerat netto, efter resultatöverföringar	1 542,9	1 580,1	1 576,4	3,7	0,2 %
Investeringsplan					
Utgifter	13,6	10,9	6,7	4,2	38,5 %
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Nettoutgifter	13,6	10,9	6,7	4,2	38,5 %

Sammanställningen visar att prognossäkerheten förbättrats under årets senare del. Prognosen mellan tertialrapport 2 och bokslutet visar endast på mindre avvikelser vad gäller nämndens nettokostnader före och efter resultatöverföringar. Detta gäller också per verksamhetsområde.

Förvaltningen har under de två sista kvartal utarbetat nya rutiner för att säkerställa att den ekonomiska information som lämnas till nämnden och till staden centralt är korrekt.

Nämndens system för intern kontroll

Nämndens system för intern kontroll fastställdes i april 2009. Där framgår att kontroller ska göras inom samtliga verksamheter och organisationsnivåer samt hur arbetet ska genomföras. Systemet redogör för gällande lagar, regler, anvisningar och rutiner och vem som är ansvarig för att säkerställa den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Under 2013 kommer nämnden se över sitt system för intern kontroll.

De utredningar som förvaltningen med hjälp av konsult under året genomfört med avseende på orsaker till nämndens redovisade underskott har visat på brister i kostnadskontroll, ledningsstruktur, organisationsstruktur och arbetssätt.

Samtliga enheter har varit delaktiga i arbetet med att ta fram nämndens risk- och väsentlighetsanalys. Ledningsgruppen har gjort den slutliga bedömningen av vilka processer som ska ingå i nämndens risk- och väsentlighetsanalys och internkontrollplan. Liksom föregående visar uppföljningen av internkontrollplanen att genomförda kontroller är mer av utredningskaraktär än kontroll av den interna kontrollen av nämndens processer.

Granskning av stadens upphandlingar - en uppföljning

Revisionskontoret har genomfört en uppföljande granskning (rapport 2012:10) av en tidigare granskning från 2009 av stadens upphandlingsverksamhet. Granskningens tyngdpunkt ligger på de områden där brister tidigare iakttagits. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, trafik- och renhållningsnämnden samt upphandlingsfunktionerna vid kommunstyrelsen och servicenämnden omfattas av denna uppföljande granskning.

Utiifrån den uppföljande granskningen konstateras bland annat att det saknas konkreta målsättningar och systemstöd som möjliggör effektiv uppföljning och utvärdering av stadens upphandlingsverksamhet. Med en mer utvecklad systematik mellan nämnder och mellan nämnder och serviceförvaltningen skulle också fler områden för gemensamma upphandlingar kunna identifieras.

Granskningen visar också att det behövs ökad uppföljning och kontroll för att säkerställa att Lagen om offentlig upphandling efterlevs. Det är främst avseende kontroll av gränsen för direktupphandling och löpande seriositetsprövning som det brister.

Nämnden har den 7 februari 2013 lämnat ett yttrande över rapporten. Nämnden instämmer i de synpunkter som redovisas i rapporten. Av yttrandet framgår att nämnden har beslutat att förstärka upphandlings- och uppföljningsfunktionen med en upphandlartjänst. Vidare ska en uppföljningsplan utarbetas i anslutning till varje genomförd upphandling.

Överföring av känslig information

Revisionskontoret har granskat om Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och dess sociala delegation har en korrekt hantering av e-post som skickas till och inkommer till ledamöterna. Stadens revisorer har tidigare särskilt framhållit att JO:s uttalande angående hanteringen av elektronisk post ställd till ledamöter är

av särskilt intresse och bör beaktas av kommunstyrelsen och stadens nämnder (revisionsrapport 2010:07). Granskningen har avgränsats till ordförande och vice ordförande i nämnden och sociala delegationen.

Resultatet av granskningen visar att ordförande eller vice ordförande i nämnden inte har e-postadress som är knuten till staden, dvs. en adress med ändelsen stockholm.se. Inom den sociala delegationen har varken ordförande eller vice ordförande en till staden knuten e-postadress. Nämndens och sociala delegationens ledamöters e-postadresser är tillgängliga på stadens hemsida.

Förvaltningen skickar inte känslig information (känsliga personuppgifter eller sekretessbelagda uppgifter) med e-post till ledamöterna.

Om ordförande/vice ordförande i nämnden/sociala delegationen tar emot en e-post som innehåller känsliga personuppgifter eller sekretess vidarebefordran den till förvaltningen för diarieföring. Granskningen visar att det inte finns dokumenterade rutiner för denna hantering. Nämndens ledamöter har fått viss information/utbildning om hur e-post ska hanteras vid ny mandatperiod.

Det förekommer att ledamöterna i nämnden och sociala delegationen får e-post som överförs till förvaltningen. Om e-posten innehåller sekretessbelagd information är kravet på diareföring enligt lagstiftningen ovillkorlig. Det är samtidigt inte tillåtet att vidarebefordra sådan e-post till förvaltningen för diarieföring, såvida inte e-posten vidarebefordras krypterat. Granskningen har visat att krypteringsskydd saknas, såvida inte stadens e-postadress används. Risk finns att sekretessbelagd information inte hanteras på ett säkert sätt.

Revisionskontoret bedömer att det är angeläget att ordförande och vice ordförande i den sociala delegationen alltid använder en e-postadress som är knuten till staden i sina kontakter med medborgarna i rollen som nämndledamot. När det gäller ordförande och vice ordförande i stadsdelsnämnden och övriga nämndledamöter bör även de använda en e-postadress som är knuten till staden.

Lönehantering

Granskning har skett avseende lönehanteringen inom Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd. Syftet med granskningen har varit att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig samt att bedöma om uppgifterna i löneredovisningen är aktuella, fullständiga och rättvisande.

Nämnden bedöms ha en väldokumenterad rutinbeskrivning som bör fungera som grund för en säker och ändamålsenlig lönehantering med kontrollåtgärder före och efter löneutbetalning. I syfte att stärka den interna kontrollen ytterligare

bör dock nämnden bör överväga att införa kontrollåtgärder som utförs av någon som inte direkt är inblandad i lönehanteringen.

Revisionskontorets samlade bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll i lönehanteringen och att uppgifterna i löneredovisningen är i allt väsentligt aktuella, fullständiga och rättvisande. Bedömningen bygger på en helhetsbedömning av inbyggda kontroller, kontrollrutiner före och efter löneutbetalning samt resultat av registeranalys och verifiering.

Parbogaranti

Beslutet om parboendegaranti resulterade i ett stort antal förfrågningar till stadsdelsförvaltningen som då hade möjlighet att informera om dess innehåll och begränsningar m.m. Antalet faktiska ansökningar blev inte så många som man först trodde. Möjligtvis kan detta ha berott på att brukarna till en början missuppfattat möjligheten till parboende utifrån en delvis otydlig rapportering i media om parboendegarantin. Utbudet av relativt små lägenheter motsvarar heller inte alltid brukarnas förväntningar om att få flytta in tillsammans i en stor lägenhet. Inom stadsdelen finns ca 10 rum lämpliga för parboende.

Vår granskning visar att det är svårt för förvaltningen att få fram fullständiga uppgifter om hur många par som ansökt och beviljats parboende. Det kan således röra sig om ett större antal ansökningar än vad som framgår nedan.

För att erhålla en likvärdig bedömning utgår stadsdelsförvaltningen från äldreförvaltningens tillämpningsanvisningar. Anvisningar och övrig information upplevdes till en början som otydliga, vilket orsakade många diskussioner och arbetsplatsträffar, för att reda ut problem och frågeställningar. Utförare kunde ringa till stadsdelsförvaltningen som i sin tur fick kontakta äldreförvaltningen för att få stöd och råd i enskilda fall. Samarbetet med övriga aktörer upplevs ha fungerat bra.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning uppskattar antalet ansökningar som bedömts och beslutats av stadsdelsförvaltningen till ca fem stycken, varav vi har granskat två ansökningar och beslut. Av de båda besluten framgår bl.a. att man beviljat boende enligt 4 kap. 2 § Socialtjänstlagen i form av vård- och omsorgsboende med anledning av att maken/makan har bistånd i form av vård- och omsorgsboende enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen. Av besluten framgår att biståndet kan återkallas eller omprövas vid väsentligt förändrade förhållanden. Av utredningen framgår inte specifikt att information lämnats om parboendegarantin och dess begränsningar.

Vår granskning visar att beslutsformuleringar i allt väsentligt följer äldreförvaltningens anvisningar.

Förvaltningen har ingen allmän uppfattning om hur lång tid det normalt tar från ansökningsdatum till erbjudande om inflyttningsdatum i vårdboende, utan att det beror på vilket boende som är aktuellt att flytta in på. Köerna är olika långa till de olika boendena.

Förvaltningen har hittills inte ställts inför frågan om hur lång period (och nivå) utföraren ska få ersättning, när det inte längre är aktuellt med parboende, och den medflyttande måste bo kvar i vård- och omsorgsboende i väntan på annat boende.

Förvaltningen har hittills inte ställts inför frågan om det varit svårt att erbjuda annan bostad inom rimlig tid eller att den medföljande avböjt erbjudet boende.

4 Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Mervärdeskatt

Granskning har skett avseende hantering och redovisning av mervärdeskatt (moms) inom Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd. Syftet med granskningen har varit att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig samt att redovisningen är fullständig och rättvisande.

Genomförd granskning visar att det vid nämnden finns aktuella anvisningar för hantering av moms som finns tillgängliga på intranätet. Granskningen visar även att det interna kontrollarbetet omfattar vissa kontroller av momsredovisning.

Ingående moms avseende den skattefria verksamheten har hanterats korrekt och ger en rättvisande bild. Granskningen visar dock att det finns brister i den interna kontrollen av ingående moms avseende leasing och representation. Utgående moms hanteras i huvudsak korrekt och ger en rättvisande bild av redovisningen. Rutinen för återsökning av särskild momskompensation bedöms

fungera tillfredsställande med tanke på att nya rutiner för kontroller och rättningar har införts.

Revisionskontorets samlade bedömning är att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig och att redovisningen i allt väsentligt är rättvisande. Vi rekommenderar att momsredovisningen kontrolleras löpande och att information och utbildning avseende momsredovisning ges kontinuerligt.

Bilaga I

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten 2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och 3 Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/</i>	
<i>Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Bilaga 2

Revisionsrapporter under perioden april 2012 – mars 2013

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.stockholm.se/revision

2012:3	Skolelevers ogiltiga frånvaro
2012:4	Stadens och nämndernas arbete för att säkerställa att FN:s barnkonvention tillämpas
2012:5	Bygglov
2012:6	Tryggheten i stadens parker
2012:7	Planering av kommunal service i stadsutvecklingsområden
2012:8	Uppföljning av verksamhet för personer med funktionsnedsättning
2012:9	Stadens trafiksäkerhetsprogram
2012:10	Uppföljningsgranskning av stadens upphandlingsverksamhet
2012:11	Granskning av e-tjänstprogrammet
2013:1	Internkontroll i entreprenader och byggprojekt
2013:2	Samverkan mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting avseende barn och unga med psykisk ohälsa
2013:3	Grundskolans arbete med elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen
2013:4	Beslutsprocesser och underlag inför införandet av gemensam IT-service, GS- IT
2013:5	Avvikelsehantering inom äldreomsorgen

